

Annantalon toimintasuunnitelma 2022

Toiminta ja toimintaympäristö

Annantaloon Helsingin suurin lastenkulttuuritoimija, monitaiteinen lasten ja nuorten taidekeskus, taidekasvatuksen kehittäjä, yhteiskunnallinen toimija ja kulttuurikasvatuksen verkostojen ylläpitäjä.

Annantalo

- 1) tuottaa lastenkulttuuripalveluita
- 2) edistää lasten ja nuorten polkuja taiteen ja kulttuurin pariin toimijakenttää tukien
- 3) kehittää taidekasvatuksen sisältöjä ja yhdenvertaisuutta
- 4) toimii verkostoissa.

Toimintaa ohjaavat erityisesti Helsingin kaupunkistrategia

(<https://hallintoprod.blob.core.windows.net/prod/Helsingin%20kaupunkistrategia%20Kasvu%20paikka.pdf>) sekä syksyllä 2020 julkaistu Taide ja kulttuuri Helsingissä 2030 -visio

(<https://www.hel.fi/kulttuurin-ja-vapaa-ajan-toimiala/fi/tietoa-meista/kulttuurin-palvelukokonaisuus/taide-ja-kulttuurivisio/>). Annantalo edistää toiminnassaan myös

ministeriön lastenkulttuurin yleisavustukseen määrittämistä tavoitteista erityisesti näitä:

- lisää taiteen ja kulttuurin tasavertaista saatavuutta lapsille,
- vahvistaa alueen taide- ja kulttuurialan toimijoiden yhteistyötä,
- edistää yhteistyötä koulujen, päiväkotien ja leikkipuistojen kanssa,
- edesauttaa kulttuurikasvatussuunnitelmien valmistelutyötä ja toteuttamista kunnissa sekä
- tukea tiedonkeruuta taide- ja kulttuurikasvatuksen määrällisistä ja laadullisista vaikutuksista
- edistää sellaisten lasten taide- ja kulttuuritapahtumien järjestämistä, joissa ensisijaisena kohderyhmänä ovat alle 18-vuotiaat lapset ja tapahtuman sisällössä huomioitu heidän kiinnostuksen kohteet ja toiveet.

Annantalo arvioi ja kehittää toimintaa yhdessä yleisöjen ja sidosryhmien kanssa eri tavoin, mm. yhteiskehittämisen työpajojen ja sosiaalisessa mediassa tapahtuvan avoimen ideoinnin kautta. Annantalon arvoihin kuuluvat saavutettavuus, tasavertaisuus, lapsilähtöisyys, avoimuus ja taiteen läsnäolo. Hallinnollisesti Annantalo kuuluu Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan. Talon toiminta on jaettu kolmeen tiimiin, jotka ovat Taideopetus, Ohjelmatuotanto sekä Sidosryhmät ja projektit.

Annantalon painopisteet vuonna 2022 ovat

- yhdenvertaisuuden edistäminen kokeilevan lastenkulttuuritoiminnan kautta,
- koko kaupungin käyttäminen oppimisen ympäristönä toimenpiteenä mm. kulttuurikasvatuspalveluiden käytön tietopohjan kehittäminen Helsingissä,

- lasten, nuorten ja perheiden taide- ja kulttuuriharrastamisen tukeminen sekä
- panostaminen kansainvälisiin lapsiin, nuoriin ja perheisiin

OKM:n yleisavustuksen turvin Annantalo tukee helsinkiläisiä kulttuurikasvatussuunnitelmia sekä kulttuurikasvatuksen toimijakenttää. Avustus mahdollistaa myös yhdenvertaisuuden edistämistyötä, avoimelle yleisölle suunnatun ohjelmatoimintamme laajentamisen kesäaikaan sekä valtakunnallisen yhteistyön Itujen näyttämö -toiminnassa. Yleisavustusta haetaan kuitenkin kokonaisuutena, eli koko Annantalon toiminnan tukemiseen.

1) Annantalo tuottaa palveluita

5x2 ja vapaa-ajan opetus

Annantalon palvelutuotannon ytimessä ovat alakouluryhmille ja vapaa-ajan oppilaille suunnatut taidekurssit. Alakoululuokille suunnattu 5x2-taideopetus on laadukasta, ammattitaiteilijan tai taidekasvattajan vetämää pienryhmäopetusta talon taideluokkatiloissa. Oppilaat saavat 10 tuntia taideopetusta, jossa tärkeää ovat sekä taiteellinen prosessi ja ajattelu että lopputuloksena syntyvä teos. Tätä palvelua arvostetaan palautteiden perusteella laajasti kouluissa ja Kasvatus ja koulutus -toimialalla. Sillä on myös pitkät perinteet, jotka juontavat juurensa yli 30 vuoden taakse. Talossa on töissä kokeneita taidekasvattajia, joilla on osaamista innostaa lapsia luovaan taidetoimintaan mukaan. 5x2-opetuksessa huomioidaan oppilaiden moninaisuus ja erityisryhmät sekä ruotsinkieliset opetusryhmät. 5x2-opetus on lapsilähtöistä taideopetusta, joka on tarkoitettu kaikille alakoululaisille Helsingissä. Iltaisin, viikonloppuisin ja loma-aikoina järjestetään kursseja taidetta harrastaville lapsille ja nuorille. Opetus ammentaa sisältönsä mm. eri taideaineista, talon näyttelyistä ja teemoista, ajan ilmiöistä ja oppilaiden toiveista.

Näyttely ja avoin ohjelma

Annantalon näyttelyillä on taidekasvatuksellinen päämäärä ja ne liittyvät aina lapsen ja/tai nuoren maailmaan. Omien taideryhmien töitä esitellään säännöllisesti talon eri tiloissa. Näyttelyihin liittyy pedagogisia sisältöjä, kuten työpajoja ja opastuksia lapsille, nuorille ja perheille sekä varhaiskasvatuksen ja koulujen ryhmille. Näyttelyiden periaatteena on toiminnallisuus ja osallistavuus. Tavoitteena on, että jokaisessa näyttelyssä on leikillistä vuorovaikutusta ja kävijä pääsee itse kokeilemaan ja tekemään. Vuoden 2022 päänäyttelyt ovat mm. Annantalon 35-v juhluvuoden näyttelyt Kerrostumia ja Grafiikan museo sekä Oudon äärellä - mediataidetta lapsille, joka toteutetaan yhteistyössä Muu ry:n ja Annantalon oppilaiden kanssa. Syksyllä näyttelytiloissamme käsitellään abstrakti-teemaa lapsen tasoisesti värien ja muotojen kautta.

Avointa ohjelmaa on tarjolla kaikille perheille. Yksittäisten tapahtumien lisäksi Annantalon ohjelmassa on eri-ikäisille suunnattuja vakio-ohjelmia sekä koko Helsingin kaupunkitapahtumiin liittyvää ohjelmaa. Annantalon kevätfestarilla nähdään omien tanssi- ja teatteriryhmien esityksiä. Talon etupihan yhteisöpuutarhassa ja takapihan A●lavalla järjestetään ohjelmaa läpi kesän. Taideneuvola ja Tehdään taidejuttuja -työpajat innostavat ja opastavat helsinkiläisiä vanhempia ja lapsia tekemään ja kokemaan taidetta yhdessä. Ne antavat ideoita myös taiteen kohtaamiseen kotona arjen keskellä. Työpajoihin voi osallistua

silloin, kun se itselle sopii, kaikilla kerroilla tai vain vaikka yhdellä. Toiminta on aina maksutonta.

2) Annantalo edistää lasten ja nuorten polkuja taiteeseen ja kulttuuriin

Kulttuurikasvatuksen edistäminen Helsingissä

Helsingissä alkoi vuonna 2020 Kulttuuripolku-toiminta, joka ohjaa jokaista Helsingin kaupungin peruskoulua ja varhaiskasvatuksen yksikköä kulttuurikasvatussuunnitelmassa. Jokaiselle ikäluokalle on minimitavoite, esimerkiksi kirjasto- tai museokäynti. Kulttuuripolku ohjaa ikäluokkia myös esittävän taiteen ja tapahtumien, kuten Tokaluokkalaisten taideretken ja itsenäisyyspäivän tanssiaisten pariin. Annantalo tukee Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan koordinoimaa Helsingin kulttuuripolkua pitkäjänteisellä, toimialojen välisellä kulttuurikasvatuksen yhteistyöllä. Annantalo vetää kaupunkitasoisia kulttuurikasvatuksen ohjaus- ja työryhmiä. Helsingissä alle 18-vuotiaita on noin 100 000. Taide- ja kulttuuritoimijoita on satoja. Tästä syystä Annantalo tukee ja edistää kulttuurikasvatusta laajasti ja ekosysteemisesti tuottamalla kulttuurikasvatustarjontaa yhteen paikkaan kokoavaa kultus.fi-palvelua, jossa varhaiskasvatukselle ja kouluille suunnatuista näyttelyistä, opastuksista, työpajoista ja oppimateriaaleista ilmoittaa vuosittain noin 150 taide- ja kulttuuritoimijaa. Palvelu on sekä toimijoille että päiväkodeille ja kouluille maksuton viestinnällinen tuki. Kulttuurikasvatuksen kenttää tuetaan laajasti myös kaksi kertaa vuodessa kokoontuvalla, toimijoille ja kasvattajille suunnatulla, Helsingin kulttuurikasvatuksen foorumilla. Tapahtuma on yhdessä oppimisen ja kehittämisen verkostotapahtuma. Foorumin teemat nousevat kentän ajankohtaisista aiheista ja toimijoiden toiveista.

Kulttuurin kummilapset

Annantalosta käsin tuetaan tuotannollisesti Kulttuurin kummilapset -toimintaa. Kaikki vuodesta 2020 aikana ja sen jälkeen syntyvät helsinkiläiset lapset on kutsuttu kulttuurin kummilapsiksi. Kummilapset saavat kutsun toimintaan neuvolassa. Mukaan ilmoittautuneet saavat vuosittain osallistua kahteen maksuttomaan taidetapahtumaan, kunnes lapsi aloittaa koulun. Sisältöjä tuottavat helsinkiläiset taide- ja kulttuuritoimijat. Vuonna 2022 syntyvien lasten kummeina aloittavat Suvilahden ja Kaapelitehtaan toimijat. Vuonna 2021 syntyneiden lasten kummeina jatkavat Helsingin teatterit ja vuonna 2020 syntyneiden kummina jatkaa Helsingin kaupunginorkesteri. Hanke saa rahoitusta Jane ja Aatos Erkon säätiöltä.

www.kummilapset.hel.fi.

Harrastamisen Suomen malli Helsingissä

Annantalo on tiiviisti ohjaus- ja työryhmätasolla mukana kehittämässä matalan kynnyksen taide- ja kulttuuriharrastuksia helsinkiläisille kouluille Harrastamisen Suomen mallissa. Yhteistyötä tehdään palvelu- ja toimialarajat ylittäen. Toiveiden mukaisia harrastuksia helsinkiläisille 3.-9.-luokkalaisille ja taiteen ja kulttuurin vaihtoehdot huomioidaan laajasti. Tavoitteena 2022 on, että jokaisella helsinkiläisellä koululla on vähintään yksi taide- tai kulttuuriharrastus.

5x2-taideopetus

Annantalo, yhdessä Helsingin kaupungin alueellisten kulttuurikeskusten kanssa, tavoittaa määrällisesti kaikki helsinkiläiset lapset ja nuoret 5x2-taideopetuksella alakoulun aikana. Opetus tapahtuu kouluajalla, taide- tai kulttuurikeskuksessa. Lapset saavat 10 tuntia pienryhmäopetusta ammattitaiteilijan tai taidekasvattajan vetämänä taidetoimintaan suunnittelussa tilassa. Opetusta järjestetään monissa eri taiteenlajeissa, esim. esittävässä taiteissa (teatteri, tanssi, sirkus, nukketeatteri), kuvataiteissa (kuvataide, keramiikka, grafiikka, sarjakuva, arkkitehtuuri) ja mediataiteissa (valokuva, elokuva, animaatio, äänitaide, studiomusiikki), lisäksi valikoimassa on myös mm. sanataidetta. Opetus on mahdollista järjestää myös kahta tai useampaa taiteenlajia yhdistämällä. 5x2-opetusta tarjotaan suomen ja ruotsin kielellä, käytännössä kurssit tavoittavat myös kaikki kansainväliset ja kielikoulut. Myös erityistä tukea tarvitsevat ja mm. sairaalakoulu ovat 5x2-opetuksen piirissä.

Taidetestaajat

Valtakunnallisen Taidetestaajat-hankkeen yksi koordinaattoreista tekee työtään Annantalolta käsin. Hänen vastuualueenaan ovat erityisesti ruotsinkieliset vierailut sekä taidelaitosyhteistyö. Taidetestaajat on merkittävä kulttuurikasvatussisältö, johon kaupunki on vahvasti sitoutunut. Taidetestaajat-hanke tukee Helsingin kulttuuripolun toteutumista 8.-luokkalaisten osalta.

3) Annantalo kehittää taidekasvatuksen sisältöjä ja yhdenvertaisuutta

Annantalo kehittää hankkeissa ja palvelutuotannossa taidekasvatuksen ja lastenkulttuurin sisältöjä ajankohtaisten ilmiöiden lähtökohdista. Erityisesti kestävä kehitys ja moninaisuuden ja yhdenvertaisuuteen kysymykset ovat kehittämisen keskiössä.

Yhdenvertaisuuden edistäminen on yksi 2022 Annantalon keskeisistä teemoista. Tämä liittyy mm. Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintaan. Lastenkulttuuria koskee erityisen haavoittuvassa asemassa olevien lasten huomioiminen sekä lasten ja nuorten osallisuuden syventäminen osana taiteen ja taidekasvatuksen toimintaympäristöä. Käytännössä tutkimme, onko lastenkulttuuripalveluissa osallistumisen esteitä erityisen haavoittuvassa asemassa oleville lapsille ja nuorille ja pyrimme näitä kokeiluilla madaltamaan. Esimerkkinä autismiystävälliset näyttelytyöpajat, joita toteutetaan alkuvuodesta 2022.

Yhdenvertaisuutta edistetään myös sateenkaarisensitiivisen lastenkulttuuritoiminnan kehittämistyöllä.

4) Annantalo toimii verkostoissa

Annantalo edustaa Helsingin kaupunkia Suomen lastenkulttuurikeskusten liitossa. Liiton jäsenyyden myötä on sitouduttu myös Lastenkulttuurin laatukäsikirjaan ja lastenkulttuurin tilastoimiseen. Annantalo on kansainvälisesti verkottunut keskus. Olemme mukana Shape It! -Luova Eurooppa -hankkeessa. Annantalo on mukana eurooppalaisessa Aerowaves-verkostossa, jonka tavoitteena on nuorten eurooppalaisten koreografien työmahdollisuuksien lisääminen. Annantalo näkökulma Aerowaves-verkostossa on lapsille ja nuorille suunnattu esittävä taide. Annantalo on jäsenenä ja puheenjohtajana myös kansainvälisessä Small size -verkostossa, joka työskentelee pienille lapsille suunnatun

esittävän taiteen parissa. Small size network on kansainvälinen verkosto, jonka jäsenet ovat sitoutuneet tukemaan ja edistämään esittävää taidetta kaikkein pienimmille yhteiskunnan jäsenille, 0-6-vuotiaille. Small size days-tapahtuma Annantalossa on näkyvää verkoston toimintaa tammikuussa 2022. Annantalo yhdessä muiden pääkaupunkiseudun kulttuuritalojen kanssa toteuttaa Hurraa!-festivaalin, jonka suunnittelusta ja järjestelyistä vastaa Suomen Assitej-keskus yhdessä kulttuuritalojen kanssa.

Vuoden 2022 kävijäennusteet

Koko vuoden Annantalon kävijäennusteeksi ennakoimme 90 000. Kultus.fi-verkkopalven käytön ennuste on vuonna 2021 on 31000 käyttäjää, 39000 istuntoa ja 118000 sivukatselua. Muiden digitaalisten käyntikertojen tilastointia (virtuaalinen Annantalo, Annantalon somekanavat) kehitetään vuoden 2022 aikana. Odotettu uusien kummilapsien määrä vuodelle 2022 on noin 3000 palveluun rekisteröityä kummilasta. Vuonna 2021 Harrastamisen Suomen mallin kulttuuriharrastuksia oli 168 ryhmää. Harrastuspaikkoja kulttuurin ja taiteen ryhmissä oli yhteensä 2016. Tämän määrän ennakoidaan vuonna 2022 kasvavan.